

Aki-Matilda Høegh-Dams tale ved modtagelsen af Årets Danske Tale

Taler

Aki-Matilda Høegh-Dam
Medlem af Folketinget for
Siumut og prismodtager

Dato

7. november 2023

Sted

Store Sal, Kulturhuset Vartov

"Inuit makipput kiisami akipput, tupipput, sapiitsut kalaalit nuipput. Maanna nikuipput pissusitoqqat qamipput sequmipput. Sianiinaartinnerit unipput."

Ærede gæster

Dette citat er et grønlandsk digt eller rettere rap af rapperen Taatsi.

Oversat betyder det: *"Inuit er vågnet, og kan nu endelig ytre sig. De får noget galt i halsen over, at modige grønlandere træder frem i lyset. Vi rejser os nu op imod gammeldags vaner, de slukkes og tilintetgøres. Der er ikke nogen, der længere kan kalde os uintelligente."*

Kunsten, musikken og kulturen er i forandringens tid i Grønland, og flere går imod ideen om, at man ikke er god nok, hvis man ikke er grønlandsk. Modige digte som dette og mange andre giver mig mod til at stå op for kampen om retfærdighed, også fra den politiske side.

Mit modersmål er grønlandsk, og mine sekundære sprog er dansk og engelsk. I dag vælger jeg at holde talen på dansk, da budskabet også vil videregives på grønlandsk de kommende dage.

I dag er talen til jer i Danske Taler.

Da jeg fik beskeden om, at min tale fra foråret om rigsfællesskabsdebatten i Folketinget var blevet udvalgt som Årets Danske Tale, var det med ambivalente følelser, jeg modtog nyheden.

Min tale var ikke skabt med det formål at vinde en pris.

Den havde til hensigt at manifestere de forskelle, der eksisterer i vores fælles rige.

Jeg tænkte meget længe og grundigt over, om det er på sin plads at modtage en pris, når jeg længe har været forberedt på at blive mødt med modstand.

Jeg havde virkelig forberedt mig på, at der ville være stor modstand, hvilket jeg så også fik.

Så forestil jer hvordan jeg havde det, da jeg blev nomineret for en pris for noget jeg havde forberedt på det værste omkring.

Når dette er sagt, vil jeg gerne takke for denne ærefulde pris for Årets Danske Tale i 2023.

Det er en stor ære at modtage denne anerkendelse, og jeg vil gerne udtrykke min dybfølte taknemmelighed til arrangørerne og dommerne for at have valgt mig som modtager.

Men tak, også fordi I viser alle de unge grønlandere, hvis modersmål er grønlandsk, at de også er lige så værdige til at modtage en pris ved at bruge deres eget sprog.

I Grønland har vi igennem kolonisering oplevet, at vores eget sprog og kultur blev undertrykt,
i lovgivningen,
i udøvelsen og
i det strukturelle.

Mange følte, at vi ikke var gode nok, hvis vi talte vores grønlandske sprog eller udøvede vores kultur, og det blev til en form for skam for mange, alene blot på grund af den kultur, man blev født ind i.

Det er noget, som er gået videre i generationer og stadig ligger dybt i os.

Jeg ser stadig børn, der er bange for at tale grønlandsk, selvom det er deres førstesprog, fordi de føler, at det gør dem mindre værdige.

Men denne pris kan tjene som et vidnesbyrd om, at vi er gode nok, præcis som vi er. At Inuit kan vinde en pris uden altid at gå på kompromis med vores eget sprog og identitet.

At modtage denne pris minder mig om, hvor vigtigt det er at kommunikere klart, inspirerende og med formålet om at skabe debat og konsensus om vigtige emner.

Ord har magt til at forme vores verden og bringe forandring for mine landsmænd i Grønland såvel som i Danmark.

Det er min mission at bruge min stemme til at inspirere og motivere andre til at handle og gøre en forskel, selv når man står over for stor modstand, så længe man ved, at man handler med hjertet på rette sted.

Det er ikke altid let at gå imod flertallet, men enhver kamp, du vinder eller taber i kampen for retfærdighed, er en kamp værd at tage.

Jeg vil gerne takke mine mentorer, familie og venner, der altid har støttet mig. Særlig tak til min bror Qarsoq Høegh-Dam's støtte og vejledning som har været uvurderlig i min rejse som taler og politiker. Hans evner inden for politik, retorik, og vejledning, er intet andet end exceptionelt, og det siger jeg ikke alene fordi han er min bror, men fordi at jeg endnu ikke har mødt en, der besidder den de samme evner som ham, og som kan formå at kæmpe for retfærdigheden uanset hvad.

Også tak til mine vælgere, kollegaer, kunstnere, der har inspireret denne tale. Tak til mine medarbejdere, kolleger og endda konkurrenter, der har udfordret mig til at blive bedre og overskride grænserne.

Endelig vil jeg takke jer, der er til stede i dag, og de journalister, der forstår vores budskaber og deler dem med offentligheden. Jeg vil også takke alle dem, der har lyttet til mine taler gennem de mange år, hvor jeg har bidraget til den offentlige debat.

Uden jeres støtte og tilstedeværelse ville mine ord være tomme. Jeres feedback og respons har motiveret mig til at fortsætte med at vokse og forbedre mig.

Jeg lover at bruge denne pris til at inspirere unge grønlandere til at være stolte af sig selv og deres arv. Ikke at skjule sig eller skamme sig, men at give plads til den kompleksitet og diversitet, som deres arv beriger verden med.

Tak til jer alle, og tak for at øge opmærksomheden på dette vigtige emne.

Lad os sammen bruge vores stemmer til at skabe en bedre fremtid og gøre en forskel i verden.

Qamanna pisumik, qujanaq.

Kilde

Manuskript modtaget af taler

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Takketale, Årets Danske Tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aki-matilda-hoegh-dams-tale-ved-modtagelsen-af-arets-danske-tale>